

KLAVERIÕPPE AINEKAVA (üldõpe)

Ainekava lühikirjeldus

Klaveriõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö Rae Huvialakooli klaverieriala üldõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja praktilisest väljundist – klaverimängust. Silmas on peetud maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

Õppetöö korraldus

Õppetöö peamiseks vormiks on õppetund (1 akadeemiline tund kestab – 45 min.) Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon. Õppetöö sisaldab iseseisvat tööd.

Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- 1) noorem aste (1.-4. klass);
- 2) vanem aste (5. -7. klass);
- 3) lisa-aastad (soovi korral).

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

Õppetundide arv klaveri üldõppes on 1 tund nädalas.

Õppetöö eesmärgid

Muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust:

- 1) klaverimängu põhialuste omandamine;
- 2) muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- 3) analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- 4) iseseisva töö oskuste kujundamine;
- 5) loovuse arendamine;
- 6) rütmide, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;

- 7) muusikaalaste teoreetiliste teadmiste omandamine tulenevalt klaveri tehnilistest võimalustest;
- 8) isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- 9) koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

Pädevused

Pädevused kujunevad õppeprotsessis, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses. Pädevused on õppekavas esitatud viie rühmana: õpipädevus, tegevuspädevus, väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, ainepädevus.

Pädevused on kõikidel õppijatel mingil tasemel olemas ning nende jälgimine ja suunamine on tulemuslikum õpetajate ja kooli-kodu koostöös. Õpetaja on selles koostöös suunaja, kes planeerib õppe- ja kasvatustöö põhisuunad, kaasates õpilase enda aktiivsust.

Klaveri ainekava taotleb õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust klaveriõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – luua tegevuseesmärke ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi klaverimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi klaveriõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb klaveriõppe kaudu läbi kolme astme saavutatud õpitulemuste alusel.

Õpitulemused

Klaveriõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksusel, kes:

- 1) mõtleb loovalt;
- 2) oskab klaveriõpet eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- 3) suudab valida repertuaari vastavalt omandatud tasemele;

- 4) on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- 5) oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- 6) suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist; omab teadmisi esinemiskultuurist (lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms).

Õpisisu astmeti

Noorem aste (1.-4. kl)

Nädalas 1 tund.

Omandada:

- 1) õige istumisasend ja käte asend;
- 2) pingevaba kehahoid pillimängul;
- 3) algteadmised fraseerimisest, dünaamikast, tempost, artikuleerimisest;
- 4) mängutehnika arendamine;
- 5) enesekuulamise ja enese mängu analüüsimise oskuse arendamine;
- 6) väljendusrikas musitseerimine;
- 7) esinemiskindluse arendamine;
- 8) noodilugemine;
- 9) teose analüüs (vormi ja harmoonia analüüs);
- 10) heliredelites tehnika arendamine;
- 11) omandada heliredelid: duurid – C, G, D, F; mollid: a, e, d
 - 4 oktaavi eraldi ja koos kätega
 - lühike kolmkõla eraldi või koos kätega
 - akordid pedaaliga ja staccatos
 - kromaatiline heliredel 4 oktaavi otse

Õppeaastati omandada erineva sisu ja stiiliga mitmekülgset repertuaari vastavalt õpilase arengule:

- 1-2 erineva tehnikaga etüüdi;
- vähemalt 3 pala erineva iseloomuga vastavalt õpilase võimetele.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas

- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel trimestrite jooksul (vähemalt 1 palaga, võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas (etüüdi konkurs vabatahtlik).

Õpilane on omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest klaveriõppes ning hindab oma õpitegevust;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi klaveriõppe alal ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi klaverimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu;
- 5) ainepädevus – kujuneb klaverimängu oskus nooremas astmes omandatud õpitulemuste alusel.

Lõpetamine: heliredelite arvestus ja esinemine eksamil 2 erineva palaga. Lõpetamisel saab õpilane tunnistuse, mis annab edasiõppimise võimaluse vanemas astmes.

Vanem aste (5.-7. kl)

Nädalas 1 tund.

Omandada:

- 1) oskused nooremas astmes õpitut edasi arendada;
- 2) mängutehnika edasiarendamine;
- 3) ansamblimäng erinevate koosseisudega;
- 4) väljendusrikas musitseerimine;
- 5) esinemiskindluse saavutamine;
- 6) noodilugemine;
- 7) teose analüüs (vormi ja harmoonia analüüs);
- 8) heliredelites tehnika arendamine; kõik duudid ja mollid kuni 3 märki
 - heliredelid oktaavis otse ja lahku, 4 oktavit;
 - 3- või 4- helilised akordid pedaaliga ja staccato;
 - lühike arpedžo;

- kromaatileine helireedel otse ja lahku;

9) omandada erineva sisu ja stiiliga repertuaari (soovitavalt ka ansamblitega);

10) akordimärkidega tutvumine ja saatepraktika soovituslik

Õppeaastati läbida: vähemalt 2 etüüdi, 2 pala (sealhulgas ka polüfoonilisi), suurvormi üks osa (soovitavalt kiire või aeglane + kiire osa).

Õpilane peaks olema võimeline esinema vajadusel ka väljaspool kooli toimuvatel üritustel soolopaladega.

Hindamise põhimõtted:

- pidev sõnaline hinnang ja ka hindeline (5-palli süsteemis);
- kokkuvõttev hindamine (sh sõnaline hinnang) 3 korda aastas
- hindelised esinemised õppeaastas: kontsertidel I ja III trimestri jooksul (vähemalt 1 palaga, võib olla ansambliga), tehniline arvestus vähemalt 1 kord õppeaastas, (etüüdide konkurss vabatahtlik).

Lõpetamine: esinemine eksamil 2 palaga (erineva karakteriga, sh suurvormi osa või polüfooniline pala, võib ka ansamblilugu), ja eraldi helireedelite arvestus. Lõpetamisel saab üldõppe tunnistuse.

On omandanud järgmised ainepädevused:

- 1) õpipädevus – on motiveeritud õpitegevusest klaveriõppes ning hindab oma õpitegevust; on avatud uutele teadmistele;
- 2) tegevuspädevus – oskab näha ette oodatavaid tulemusi klaveriõppe alal, loob tegevuseesmärke ja oskab teha koostööd;
- 3) väärtuspädevus – oskab läbi klaverimuusika näha seotust oma ja teiste rahvaste ja kultuuriga; tajub läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega;
- 4) enesemääratluspädevus – oskab hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi klaveriõppe end isiksusena;
- 5) ainepädevus – kujuneb klaverimängu oskus alg- ja põhiastmes omandatud õpitulemuste alusel.